

Et inddamperanlæg bliver til

Af produktionschef Ronnie B. Nielsen og teknisk chef Niels Plough Johansen

Der er stor aktivitet i forbindelse med installationen af AKV's nye inddamperanlæg. Siden sidst er hovedkomponenterne til selve inddamperanlægget ankommet og blevet installeret i den nye fabriksbygning.

De store komponenter blev hejst ind i bygningen i starten af februar. Hejsearbejdet strakte sig over 3 dage, dog måtte vi stoppe på dag to pga. for meget vind.

En stor del af installationsarbejdet i forbindelse med de store elementer er gennemført, men der mangler forsat meget arbejde, før det nye anlæg kan tages i brug.

GEA, som er den tyske hovedleverandør, har været på AKV over den sidste måned, men efter afsluttet installationsarbejde af hovedkomponenterne er de nu taget retur til Tyskland. De resterende opgaver håndteres af lokale underleverandører og AKV's

tekniske afdeling. Det betyder, at der forsat vil være stor aktivitet, frem til det nye anlæg tages i brug. Projektet følger tidsplanen, og vi forventer at kunne gennemføre test af anlægget med vand i juni og med kartoffelsaft i august.

Der er forsat stor optimisme omkring projektet, og der er stor tilfredshed med valget af såvel hovedleverandør som underleverandører.

Fremtid med udfordringer og store muligheder

Af bestyrelsesformand Jørgen Skeel og adm. direktør Niels Eriksen

På AKV's avlermøde den 25. januar 2016 gav gennemgangen af AKV's udfordringer og strategi for de kommende år en rigtig god dialog omkring centrale emner i samarbejdet mellem avlere, fabrik og Cargill. Ikke alle dele af gennemgangen kan eller skal gengives her, men nogle af elementerne er væsentlige at formidle. Ikke mindst da vi forventer nogle år, hvor store investeringer skal være med til at fremtidssikre den nordjyske kartoffelavl.

Gennem en årrække har AKV oplevet, at afsætningen til papirindustrien har været vigende og tilsvarende, at salget af nativ stivelse har været stigende. Vi har efterlyst produkter, der kan erstatte nedgangen i afsætningen til papirindustrien, og der er heldigvis udsigt til, at nye interessante modificerede stivelser skal produceres i Langholt i samarbejde med Cargill. Tilsvarende ser vi meget frem til, at det fælles udviklingsarbejde med KMC på proteinområdet med tiden vil resultere i produktion til gavn for alle parter.

Med nye stivelser på programmet vil andelen af modificerede produkter atter stige, og ad den vej kan vi genskabe den indtjening, der kan forbedre betalingen for kartoflerne. Det er naturligvis med

udgangspunkt i, at der kan opnås væsentlig større indtjening på de modificerede produkter. Samtidig risikominimerer vi os i forhold til et nativ marked, der er prisfølsomt over for overproduktion. Det betyder på den anden side også, at vi ikke har en voldsom ambition om volumenvækst. En merproduktion skal i sig selv være en rigtig god forretning. Men vi skal naturligvis på alle områder optimere forretningen, og det skal gælde fra avlersiden, gennem produktionen og til markedet. Det nye inddampningsanlæg og udvidelsen af proteinproduktionen er en del heraf.

Vi har en meget stærk agro-rådgivning, og det skal vi også have fremover. Fokus skal være på de områder, der fagligt og økonomisk giver størst udbytte for den enkelte og for fælleskabet. De 6 bud er ingen døgnflue, udbytterne skal øges, og avlere med potentiale skal løftes. Og så vil vi på den ene side beskytte Kuras og på den anden side fokusere på nye resistente sorter.

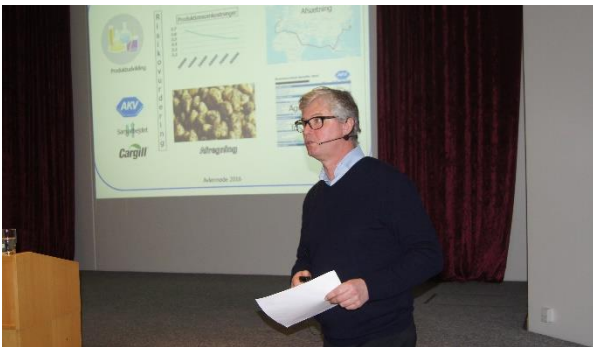
Alle dele er elementer i den proces, der skal fastholde kartoffelen som en meget attraktiv afgrøde i det nordjyske.

Spændende og indholdsrig dag i Hjallerup

Af adm. direktør Niels Eriksen

Den 25. januar 2016 havde 115 avlere, medhjælpere, ansatte og bestyrelse sat hinanden stævne i Hjallerup, og de fik gennem en hel dag opdateret viden om AKV og en stor saltvandsindsprøjtning af faglig viden til inspiration for avlsarbejdet hjemme på gården. Dagen er årets møde og midtpunktet for aktiviteterne i et fællesskab, der vidner om, at andelstanken lever i bedste velgående. Det er dagen, der giver overblik og formaning om, at vi alle kan gøre det bedre fremover.

Mødets program spændte vidt fra hovedtallene over kampagnens størrelse, analyse af leverancerne til fabrikken, bestyrelsens strategiske overvejelser, de 6 bud, nyt gødningskoncentrat, debat og diskussion undervejs og under middagen til en eftermiddag med mange faglige indlæg om brok,

markudbytter, placeret gødning, skimmel og bladplet, optagning og lagring, læggekartofler, ukrudtsbekæmpelse og formandens afsluttende ord.

Ventetiden ved levering af kartoflerne på fabrikken ønskes nedbragt. Det kan alle forstå, men hvorfor er der ventetid. Analysen viste, at der er mange bidrag til ventetiden, men der vil komme forbedringer. Konsekvent efterlevelse af de 6 bud blev præsenteret, og der er store økonomiske potentialer for de fleste. Nye avlere har bedre udbytter end gamle! Desuden besparelsesmuligheder ved anvendelse af det nye gødningsprodukt K2, seriøs forebyggelse, så brok ikke når til Nordjylland samt brug af markinfo, så der er styr på udbytterne på de enkelte parceller. Jordløsning efter lægning er det bedste, og placér fosfor i rillen, det giver mere end 2.000 kr/ha. Overgødsning med N giver sen høst og lavt udbytte. 4-rækkede optagere er bedst til direkte levering, og lagringen kræver efterlevelse af en række præcise råd for at undgå tab. Og sådan fortsatte dagen med de seneste erfaringer fra AKV's faglige side.

Endnu et avlermøde afsluttet, og grundlaget for forbedringer i marken og på fabrikken er dermed bragt videre.

Faldende areal med kartofler i Europa

Af adm. direktør Niels Eriksen

Fra CESPU, der er stivelseskartoffelavlernes Europæiske sammenslutning, er der kommet interessante tal for kartoffeldyrkningen i EU. Tallene viser, at produktionen af kartofler er faldende. Samlet produceres i dag godt 50 mio. ton, hvoraf stivelseskartofler udgør knap 15%. Resten er spisekartofler og kartofler til pommes frites og andre forarbejdede produkter. De største kartoffellande er Tyskland, Polen, Holland, Frankrig og England, der tilsammen dækker næsten 70% af den samlede produktion i EU.

Arealet med stivelseskartofler er fra 2005 og til i dag faldet med knapt 20% og udgør nu 180.000 ha. Det største fald er sket i Tyskland, der i dag har 28% af arealet, dernæst følger Holland med 24%, Polen 13%, Danmark 12% og Frankrig 11%. De øvrige producentlande deles om de resterende 12%. Arealreduktionen på næsten 50% i Tyskland

er sket over de sidste 10 år, og landets egen beslutning om fordeling af de afkoblede midler i 2011 har været stærkt medvirkende hertil. Også i Holland og Frankrig har der været arealreduktioner, mens Danmark som eneste land skiller sig ud med arealudvidelser efter afkoblingen. Af CESPU's data fremgår ikke stivelsesproduktioner, men faldet i kartoffelarealerne har medført fald i de tilhørende stivelsesmængder. Udbytteforbedringer i avlen kompenserer i nogen grad for arealfaldet. Der er dog ikke sket fuld kompensation, og med store årlige udsving i produktionen er det umiddelbart svært om angive, om merudbytterne kan kompensere for mere end halvdelen af arealtabet.

CESPU bekræfter således ikke det markante fald i stivelsesproduktionen, der var forudsagt ved kvotesystemets afvikling fra 2012, og det er jo positivt for både avlerne og kartoffelstivelsesbranchen.

25 år på holdet

Af sekretær Jytte Koldkjær

Tirsdag den 1. januar 1991 blev arbejdsstyrken på AKV forøget med den halvprofessionelle fodboldspiller Carsten Reberholt, der ellers var godt i gang med en karriere på topplan først i AaB og siden i Nørresundby Boldklub.

Carsten, der er uddannet som teknisk assistent hos Nellemann, var på daværende tidspunkt ansat på halv tid hos Aalborg Boilers, mens resten af tiden var helliget fodbolden. Han blev så opfordret til at søge ansættelse på AKV, hvor der var behov for en medarbejder til omlægge de forskellige data fra produktionen fra manuel behandling til IT-behandling. Efter en kort periode blev han også oplært i Logistik-funktionen, da flere medarbejdere i denne afdeling stod over for pensionering, og der ville derfor blive brug nye kræfter. Efter få måneder blev dette arbejdsområde permanent, og Carsten har siden med sikker hånd og stor humor styret udleveringer, indkøb af emballage, lageropgørelser og ikke mindst de mange chauffører, hvor der er ind imellem store udfordringer, ikke mindst sprogligt.

Ind imellem blev der i den første tid også givet tid til fodbolden, men et skinnebensbrud satte i 1992 en brat stopper for karrieren. Fodbolden er dog langt fra lagt på hylden, men nu er det mest som træner, Carsten er aktiv. Det aktive liv er kendetegnende for Carsten, der også i mange år hver dag tog turen til AKV på cykel, en strækning på 22 km hver vej i al slags vejr. Fritiden bruges ud over forskellige fysiske aktiviteter, herunder lange gåture med familiens hund, på samvær med familien og de mange venner.

Ny skimmelresistent sort på vej

Af agrochef Henrik Pedersen og forsøgsleder Claus Nielsen

AKV startede i for 10 år siden arbejdet med at finde skimmelresistente sorter til melavl. Dette er sket og sker stadig i samarbejde med AGRICO i Holland. Samarbejdet ser nu ud til at have båret frugt, idet den første sort fra AKV's forædlingsarbejde er sendt til værdiafprøvning og dermed følger forhåbentlig også optagelse på EU's sortliste.

Det drejer sig om sorten ja navn har den endnu ikke, men indtil dette besluttes, hedder den PL08-4007, og den er en krydsning mellem sorten Stayer og en skimmelresistent klon.

Sorten PL08-4010 er på grund af et lavere udbytte til observation endnu et år, men denne sort er tidligere, og derfor bør den i stedet sammenlignes med en sort som Energie. Der vil i år være et par

ha med læggekartofler i de to skimmelresistente sorter, og derfor vil der allerede i foråret 2017 være mængder til rådighed. Vi forventer, at sorterne bør sprøjtes et par gange sidst på sæsonen, da de kan få lidt skimmel, når de modner af, men ikke mindst for at beskytte mod brydning af resistens.

I tabellen er vist resultat fra forsøg i 2015.

Skimmel behandling	Udbytte ton stivelse/ha	
	Ubehandlet	Behandlet
Kuras	5,2	9,4
PL08-4007	9,3	10,5
PL08-4010	8,5	9,5

Kalender

Af sekretær Jytte Koldkjær

Generalforsamling AKV

Torsdag den 16. juni 2016, kl. 13.30

Kulturhuset Hjallerup

Gødskning af kartofler

Af agrochef Henrik Pedersen og forsøgsleder Claus Nielsen

DE SEKS BUD

Er af stor betydning for det endelige resultat i kartoffelavl, og her gælder som i mange andre forhold i tilværelsen, at både for meget og for lidt er skidt.

N - Kvælstof

<i>For meget</i> <ul style="list-style-type: none">- Lav stivelsesprocent- Sen afmodning = Optagnings- og lagringsproblemer- Kraftig top = Skimmel et problem	<i>For lidt</i> <ul style="list-style-type: none">- Tidlig afmodning = For lille udbytte- Svag top = Bladpletsvamp et problem
---	--

Kvælstoftildelingen kan være vanskelig at beregne, da forhold som sort, jordtype, sædskifte, vandingsmulighed, anvendelse af gylle mv. har betydning for den optimale tildeling. Den optimale tildeling varierer mellem 120 og 300 kg N/ha. De sidste par år har vi haft gode erfaringer med at tildele kartofler mindre N end forventet og ved hjælp af bladanalyser supplere op til markens behov.

P - Fosfor

<i>For meget</i> <ul style="list-style-type: none">- Vist ikke noget vi ser, men altid- Spild af penge	<i>For lidt</i> <ul style="list-style-type: none">- Lille udbytte (lille topvækst)
---	--

Fosfor bliver bundet i jorden af jern, aluminium og kalk. Derfor får man ikke fuld effekt af tildelt fosfor. Meget tyder på, at placering af fosfor tæt på læggekartofflen kan give et pænt merudbytte. Dette skyldes, at en koncentreret streng af fosfor giver en lille binding i jorden. Som udgangspunkt bør man vedligeholde jordens Pt på minimum 3,5.

K - Kali

<i>For meget</i> <ul style="list-style-type: none">- Sænket stivelsesprocenten lidt- Øger udbytte- For dyrt ved anvendelse af patentkali	<i>For lidt</i> <ul style="list-style-type: none">- Meget udbyttebegrænsende- Øger modtagelighed for beskadigelser
--	---

Kali skal altid tildeles i klorfattig kali (patentkali (25%), eller organisk gødning (gylle, kartoffelsaft). Kali skal altid tildeles på baggrund nye Kt. Ofte vil områder i marker med lettere jord have lavere Kt end resten af marken, og disse områder skal derfor tildeles mere Kali.

N - Kvælstof

<i>For meget</i> 	<i>For lidt</i>
---	---